

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 19/2023 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om bibehållande av vuxenutbildningsstöd

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 19/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Seppo Eskelinen /sd:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att vuxenutbildningsstödet och därmed lika möjligheter att på ett jämlikt sätt upprätthålla och utveckla de egna kunskaperna och arbetsmarknadsfärdigheter bibehålls även i fortsättningen?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Regeringen har som mål att höja finländarnas levnadsstandard, styra in Finlands ekonomi på en hållbar tillväxtbana och vända den skuldsättningsutveckling som hotar välfärden. Regeringen ska förbättra finländarnas möjligheter att bygga sig en framtid genom utbildning, arbete och företagande. För att uppnå målen genomför regeringen ambitiösa tillväxtinriktade reformer och vidtar sådana åtgärder som är nödvändiga för att balansera upp de offentliga finanserna. Den ekonomiska tillväxten ska påskyndas med hjälp av många olika åtgärder – bland annat genom att höja kompetensnivån. Enligt regeringsprogrammet baserar Finlands framgång och internationella konkurrenskraft sig på hög kompetens.

Regeringsprogrammet innehåller flera åtgärder som anknyter till utbildning och lärande från småbarnspedagogik till högskolestudier. Examensutbildning för vuxna riktas särskilt till utbildning som höjer utbildningsnivån eller förbättrar arbetsmarknadsställningen. Det har ägnats särskild uppmärksamhet åt bristen på kompetent arbetskraft inom social- och hälsovårdstjänsterna, småbarnspedagogiken och undervisningen. Därför ökar regeringen möjligheterna till kontinuerligt lärande särskilt inom social- och hälsovården och inom de pedagogiska områdena.

Vuxenutbildningsstödet är en förmån som beviljas för den utbildning som gäller utveckling och upprätthållande av löntagarnas och företagarnas yrkesskicklighet. Stödbeloppet beror på förvärvsinkomsterna under tiden före studierna och under studieledigheten. I enlighet med inskrivningen i regeringsprogrammet har man kommit överens om att vuxenutbildningsstödet dras in från och med den 1 augusti 2024. Detaljerna som gäller detta, liksom de övriga åtgärder som överenskomits i regeringsprogrammet, preciseras under lagberedningen.

Man har redan under den föregående regeringsperioden varit medveten om att vuxenutbildningsstödet inte fördelas effektivt samt att vuxenutbildningsstödet är en ineffektiv åtgärd för att främja sysselsättningen. Vid budgetmanglingen i augusti 2020 presenterade finansministeriet ett antal åtgärder som ökar sysselsättningsgraden. En av åtgärderna var en reform av vuxenutbildningsstödet genom att ändra stödet så att det blir mer lånebaserat eller i sista hand att dra in stödet. Problemet var då – och är fortfarande att vuxenutbildningsstödet effekt på inkomsterna för och sysselsättningen av de personer som utnyttjar förmånen är mycket ringa bl.a. enligt den undersökning som Näringslivets forskningsinstitut publicerade 2018. De personer som utnyttjar vuxenutbildningsstödet är oftast redan utbildade, och enligt den ovannämnda undersökningen har studierna med vuxenutbildningsstöd inte nämnvärt förbättrat förmånstagarnas inkomstnivå eller arbetsmarknadsvärde. Finansministeriet har bedömt att indragningen av vuxenutbildningsstödet har en positiv sysselsättningseffekt på 8000 vilket stärker de offentliga finanserna med 44 miljoner euro.

Regeringen har som mål att hitta åtgärder som effektivt främjar sysselsättningen för att öka möjligheterna till kontinuerligt lärande och vidareutbildning under arbetskarriärerna. Detta förutsätter diskussion med intressentgrupperna samt förvaltningsöverskridande beredning vid social- och hälsovårdsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet samt arbets- och näringsministeriet.

Helsingfors 14.7.2023

Arbetsminister Arto Satonen